

Dečiji rad - prevencija, prepoznavanje i intervencija

VEŽBA 4. Indikatori zloupotrebe dečijeg rada

- 1) Obeležite (označite) indikatore moguće zloupotrebe dečjeg rada koje ste zapazili u zadatom slučaju;
- 2) Popunite Preliminarni nalaz na osnovu liste indikatora;
- 3) Napravite listu dodatnih informacija koje želite da prikupite da bi ste verifikovali da li je u pitanju zloupotreba dečjeg rada, i sa kojim sve drugim stanjima, problemima i potrebama dece ova situacija može da bude povezana.

Milica (8) živi sa bakom i tetkom koje prodaju robu na pijaci. Primaju socijalnu pomoć, otac je u zatvoru, a majka je davno napustila porodicu i živi negde u Italiji. Milica nema sa njom nikakav kontakt unazad 7 godina. Baka i tetka su odmalena radile i smatraju da Milica takođe treba da doprinese prihodima porodice. Kada odu na pijacu, rano ujutru, devojčica se sama sprema za školu, u koju neredovno ide. Kada se vrati iz škole, ona kuva ručak od namirnica koje ima u kući. To je umara i stalno je pospana, a onda se noću često budi jer ružno sanja. Ne druži se, ne dolaze joj drugarice. Kuća je predviđena za rušenje, na tom mestu će se graditi ulica. Pre mesec dana, baka joj je rekla da počne da obilazi staru komšinicu i da joj posprema kuću i nabavlja namirnice, što baka naplaćuje od komšinice. Milica je sve umornija, vidno je smršala, ali ne sme da kaže baki da joj svi poslovi teško padaju jer će se naljutiti, a tetka je na bakinoj strani. Baka joj pretila da će ponovo da dodje „socijalno“ i da će je ovog puta stvarno odvesti ako ne doprinosi svojim radom. Očev drug iz zatvora je dolazio i rekao da zna gde joj je majka, ponudio se da odvede Milicu u Italiju, naročito što je tako lepa i vredna devojčica.

Dečiji rad - prevencija, prepoznavanje i intervencija

VEŽBA 4. Indikatori zloupotrebe dečijeg rada

- 1) Obeležite (označite) indikatore moguće zloupotrebe dečijeg rada koje ste zapazili u zadatom slučaju;
- 2) Popunite Preliminarni nalaz na osnovu liste indikatora;
- 3) Napravite listu dodatnih informacija koje želite da prikupite da bi ste verifikovali da li je u pitanju zloupotreba dečijeg rada, i sa kojim sve drugim stanjima, problemima i potrebama dece ova situacija može da bude povezana.

Mihajlo (14) je često uz ostale radnike, pomagao ocu u automehaničarkoj radionici, ali otkad se otac razboleo (ozbiljni srčani problemi) počeo je tamo da radi svaki dan, od ranog jutra do kasnog popodneva. Nedostaje mu majka, umrla je kada je bio mali. Otac sada samo nadgleda, Mihajlo mora više da radi jer nema novca za prijem novih radnika. Ne stiže da ide u školu i nije siguran kada će i da li će moći da se vrati na nastavu. Otac kaže, nema veze, svakako ga čeka preuzimanje radionice. Zbog posla nije u mogućnosti da se druži sa prijateljima. Bole ga leđa jer je stalno savijen nad haubom, bole ga i ruke od teških alata i delova za automobile.

Beriša (10) vreme provodi na ulici, roditelji se bave sakupljanjem sekundarnih sirovina, zbog čega su i došli u veliki grad. Nemaju drugih prihoda i ne mogu da dobiju socijalnu pomoć. Porodica se okupi tek predveče, a ponekad roditelji dođu kasno uveče. Četvoro braće i sestara su mlađi od njega, čuvaju ih komšije ili baba koja povremeno dolazi da ih obiđe. Beriša često sa drugarima odluta daleko od naselja u kojem živi. Od skoro su počeli da peru šoferšajbne na jednoj prometnoj raskrsnici i lepo se slažu i druže. Međutim, neki ljudi su im rekli da je to zauzeta teritorija i da sada rade za njih. Uzimaju im skoro čitavu zaradu, a za uzvrat im daju cigarete i „čuvaju ih“. Juče je jedan dečak iz grupe povređen kada mu je preko noge prešao veliki motor. Ni Beriša ni dečaci iz njegove grupe nisu upisani u školu.